

LIKA UNIKAS VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2016

Lika Unika

Federationen mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning.
Organisationsnummer 802452-1653.

Innehåll

Foton från 2016
Sammanfattning av Lika Unikas verksamhet 2016
Från ordföranden Maria Johansson
Lika Unikas uppdrag
Lika Unikas vision
Lika Unikas värdegrund
Inriktningsmål 2017
Vårt påverkansarbete
Plattformer för vårt påverkansarbete
Att nå beslutsfattare
En oberoende MR-institution
Se förmågan
Almedalen
MR-dagarna
Lika Unikas utmärkelse
Lika Unikas opinionsarbete, utspel
Samråd genom utspel
Lika Unikas styrelse 2016-2017
Föreningsarbetet
Medlemsförbund
Styrelsen
Kansliet

Adress

Lika Unika, Box 8117, St. Eriksgatan 44, 4 tr., 104 20 Stockholm

Hemsida: www.likaunika.org

Twitter: @likaunika

Facebook: Federationen Lika Unika

Instagram: @likaunika

In English

Equally Unique, the Swedish Federation Human Rights for Persons with Disabilities

Från ordföranden Maria Johansson

Året har till stor del präglats av fortsatt och intensivt arbete för implementering konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, för inrättandet av en oberoende MR-institution med uppdrag att främja, skydda och övervaka, samt för att fortsätta den framgång hållbarhetsmålen Agenda 2030 innebär för funktionshinderperspektivet i hållbarhetsarbetet, globalt, alltså också här hemma i svensk nationell politik.

Internt har vi försökt blicka framåt, för att ta ut färdriktningen så att Lika Unika kan vara en stark aktör, tillsammans med våra medlemsförbund och med andra som arbetar för mänskliga rättigheter, för ett samhälle där alla får möjlighet att bli sitt bästa jag. Till stor del handlar det om se vars och ens förmåga, att se människors resurser. Just "Se förmågan" heter den uppmärksammade arbetsmarknadsrapport vi tillsammans med Arena Idé tog fram under året och presenterade under Almedalen.

I samband med internationella MR-dagen den 10 december delade vi under högtidliga former ut Lika Unika-utmärkelsen till Lars Lööv för att han tidigt, envist och tydligt påmint funktionshinderrörelsen och Sverige om att vi måste ta till oss, lära oss samt använda konventionen som verktyg. På frågan om vad FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som nu funnits i tio år, betyder i dagens Sverige svarade han: *-Konventionen betyder en hel del, den är ständigt närvarande i den politik och styrdokument som berör personer med funktionsnedsättning. Vi förbättrar tillgänglighet, är tydligare med krav och har fått en diskrimineringslagstiftning som utvecklas och skapar nya förutsättningar. Men jag saknar en helhetssyn. Det kommer att ta tid innan konventionen får genomslag på individnivå.*

Kommer den nya funktionshinderpolitiken som regeringen väntas presentera nu under våren leda till en sådan helhetssyn? Vi har jobbat för och hoppas på ett genomslag för ett funktionshinderperspektiv som genomsyrar alla politikområden och tydligare än tidigare strategi knyter an till konventionen. Det är hög tid för en ny strategi som flyttar fram positionerna och lyfter upp perspektivet på den politiska dagordningen.

Alla är vi lika unika och mänskliga rättigheter ska gälla alla. Vi ska kunna delta i samhällslivet, göra våra egna val, bestämma över vår tillvaro - oavsett om vi uppfyller normen om funktionalitet eller inte. Att personer med funktionsnedsättning är en naturlig del av den mänskliga mångfalden är inte bara självklart, det slås också fast i FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Jag vill tacka Lika Unikas medlemsförbund, styrelse och kansli, samt andra samverkansparter, för året som gått.

Tillsammans kan vi förändra.
Tillsammans förändrar vi!

Bilder från Lika Unikas verksamhetsår 2016

Här nedan finns ett urval av bilder från verksamhetsåret 2016. Vi börjar med ett riksdagsseminarium om MR-institutionen, frukostmöten hos Lika Unika med Anna Kain Wyatt och Birgitta Andersson, Bengt Westerberg och Malin Ekman Aldén. Bilder från årsmötet 2016, lanseringen av Se förmågan och från Almedalen 2016. Sommarens resa till FN i New York där ordförande Maria Johansson talar i FN om vår konvention. Vi har bilder av Lars Lööv som får Lika Unikas utmärkelse 2016, bild på styrelsen och sist från manifestationen om assistans den 3 december.

Sammanfattning av Lika Unikas verksamhet 2016

Den 13 oktober 2016 presenterade regeringen en strategi om det nationella arbetet med mänskliga rättigheter i Sverige. Här fanns även skrivningar om att en ny oberoende MR-institution kommer att inrättas under riksdagen. Det blev ett av de viktigaste beskederna under året som gick. Lika Unika har haft frågan om en oberoende MR-institution som ett tydligt mål sedan årsmötet 2013. Regeringens besked innebar samtidigt att ett intensifierat arbete för oss att lyfta fram att MR-institutionen måste ha tydliga uppdrag utifrån ett funktionshinderperspektiv samt att främja, skydda och övervaka mänskliga rättigheter liksom implementering av FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i Sverige.

Under 2016 fick FNs nya hållbarhetsmål i Agenda 2030 ett starkt fokus för flera av våra påverkansinsatser. Det har dels handlat om kunskapsinhämtning men också om olika insatser för att redan i början av det svenska arbetet med målen lyfta fram nödvändigheten av ett tydligt funktionshinderperspektiv. I Almedalen deltog vi på två seminarier och lyfte från publikplats fram detta. Underlag har delats till ledamöter i riksdagen och resultatet blev en motion om arbetsmarknadspolitiken och Agenda 2030-målet. I en rad utspel utöver detta har frågan lyfts fram. Under MR-dagarna i Malmö anordnade Lika Unika ett miniseminarium på temat "*Agenda 2030 och funktionshinder- och rättighetsperspektiv*". Bedömningen är att Agenda-2030-målen ger oss en ny arena till samverkan med andra samhällsaktörer, även om vi är ensamma om att driva på ett funktionshinderperspektiv i dagsläget.

Lika Unika har under 2016 haft ett starkt fokus på den kommande funktionshinderpolitiken. Med utgångspunkt från mål och prioriteringar som styrelsen gjorde 2015 på en konferens i Almåsa, har olika insatser gjorts för att påverka förslaget till ny strategi. Det har skett såväl i Myndigheten för delaktighet (MFD) arbete med underlag till regeringen, i kontakter därefter med regeringen och andra politiker samt understödd med utåtriktad kommunikation för att bilda opinion. I en skrivelse till regeringen i oktober 2016 tog vi upp några centrala punkter som vi förväntade oss se i en proposition.

Vid årsskiftet 2016/2017 sände Lika Unika in ett gediget remissvar till regeringen där vi utgick från några centrala principer och samhällsmål som i övrigt är viktiga för Lika Unika och som måste genomsyra politiken på alla områden: Att utgå från FN-konventionen om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning, lika över landet, gör rätt från början, paradigmskiftet "Från patient till medborgare" och ett tydligt funktionshinderperspektiv integrerat i alla politikområden, med mera.

Under 2016 har Lika Unika fortsatt att delta i ett strategiskt samråd i MFDs 3-åriga projekt om kommunikation av FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, FN-kommitténs rekommendationer samt om den förstärkta diskrimineringslagstiftningen gällande bristande tillgänglighet.

Ett urval av fler av Lika Unikas aktiviteter under 2016:

- Vi har haft ett aktivt påverkansarbete riktat mot beslutsfattare bl.a. genom sociala medier, utspel, direkta kontakter, seminarium, Almedalsveckan mm.
- Vi har löpande arbetat för att ha en uppdaterad och aktuell hemsida som också speglar våra utspel och aktiviteter inom prioriterade frågor, särskilt om FN-konventionen, MR-institutionen, rapporten Se förmågan samt arbetet med Agenda 2030.
- Vi har gjort ca 50 olika utspel i en rad ämnen med koppling till mänskliga rättigheter och funktionshinderperspektivet, med ramen utifrån våra rättvisepolitiska plattformar och den övergripande funktionshinderpolitiken. Det har handlat om Lika Unikas rapport Se förmågan, Lika Unikas utmärkelse, en oberoende MR-institution, tillgänglighet, utspel med anledning av olika FN-granskningar av Sverige, ett värdigt och tillgängligt asylmottagande, budgetkommentarer, frågor om arbetsmarknad med mera.
- Se förmågan, en rapport beställd av Jan-Erik Nyberg Arena Idé, presenterades i juni. Vi utgick från den vid seminarium i Almedalen med arbetsmarknadens parter i Ideella trädgården, samt i vår monter under MR-dagarna i Malmö.
- I juni deltog Lika Unika som rådgivare i funktionshinderfrågor i den svenska delegationen till FN:s 9:e statspartsmöte om FN-konventionen rättigheter för personer med funktionsnedsättning (CRPD). Under dagarna höll också Lika Unikas ordförande Maria Johansson ett anförande som representant för den svenska delegationen.
- Vi har deltagit i flera nätverk för mänskliga rättigheter hos departement och Svenska FN-förbundet.
- Vi har samverkat i nätverket för en oberoende MR-institution, nätverket består av Civil Right Defenders, MR-fonden, Sv FN-förbundet, RFSL, RFSU, Handikappförbunden och Lika Unika. Vi tog initiativet till ett riksdagsseminarium i mars samt en skrivelse till KU i riksdagen för erbjudandet av dialog med civilsamhället om organisationsformen för en MR-institution.
- Vid årsmötet i maj hölls ett seminarium med Elisabeth Abiri om *Hur organisera en oberoende MR-institution?*
- Under MR-dagarna i Malmö deltog vi i andras seminariepaneler, en monter om Se förmågan och ett miniseminarium in funktionshinderperspektivet och Agenda 2030 hållbarhetsmålen.
- Lika Unika bidrog med skriftliga synpunkter till regeringens nationella reformprogram 2016 inom ramen för EUs tillväxtstrategi. I ett särskilt bidrag om civilsamhällets arbete fanns en presentation av Lika Unika med ett fokus på politiken om arbete och sysselsättning.
- Vi inledde ett samarbete med Public service-bolagen (SR, SVT, UR) och Handikappförbunden om en årlig PSfunk-konferens.
- Lika Unika har prioriterat att delta i regeringens funktionshindersdelegation, Myndigheten för delaktighets funktionshindersråd, samt funktionshinderrådet hos Arbetsförmedlingen.

- Vi är svensk representant i Nordiska ministerrådets funktionshinderråd (2016-2017).
- Vi deltar i tre utredningar (hjälpmedel, LSS och assistans samt bättre livsvillkor på äldre dagar) och begränsat urval av remissvar.
- Ordförande har skickat löpande nyhetsbrev till styrelsen. Lika Unika har även besökt flertalet av medlemsförbunden förbundsstyrelser och en kongress.
- Nätverket, bestående av experter i funktionshinderfrågor från våra medlemsförbund, har träffats 3 gånger. Vi har även haft en grupp som arbetat fram en skolplattform som antogs av styrelsen i november. En annan grupp har sett över medlemskriterierna, nya sådana fastslogs i september.
- Lika Unika har under 2016 haft två träffar med ett nätverk av medlemsförbundens kommunikatörer.
- Finansieringsgruppen har träffats fyra gånger under året och lämnat flera förslag till styrelsen om finansiering.
- I år har vi fastställt och uppdaterat flera policydokument. Interna arbetsgrupper har arbetat fram förslagen. Det är Skolplattformen (november), Policy för medlemskriterier (2016), Banbrytarprogrammet (uppdatering 2016), Plattform för LSS och assistans (2016), Äldreplattformen (2016).
- Under året 2016/2017 har vi gjort en extra satsning finansierad av frivilligt bidrag från medlemsförbund samt balanserat kapital för 40 % -arvodering av ordförande. I samband med det har vi lagt mer tid på att bygga upp möjligheterna för extern finansiering. Finansieringsgruppen har gjort en inventering över olika finansieringsmöjligheter och en Arvsfondsansökan har lämnats in.
- I samband med mänskliga rättigheters dag i december delade vi ut Lika Unikas utmärkelse för andra gången till Lars Lööv för en extra ordinär insats för konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.
- Vi deltog under året i Myndigheten för delaktighets arbetsgrupp om personer med funktionsnedsättning i migrations- och asylprocessen.
- I augusti medverkade Lika Unika samt några av våra medlemsförbund vid Kommissionen Jämlik hälsas workshop på Ersta Sköndals högskola där vi lyfte fram betydelsen av funktionshinderperspektiv i arbetet med folkhälsofrågor.
- Vi har arrangerat 4 frukostmöten med olika funktionshinderpolitiska teman.
- 2016 deltog Lika Unika i manifestation om FN-konventionen som lag (augusti) samt till stöd för LSS/assistansen (december)

Lika Unikas uppdrag

Federationen Lika Unikas uppdrag är att vara en påverkansorganisation som verkar för att mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning omsätts i praktiken i Sverige. Vi ska gemensamt agera och påverka kring ökad delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning, med fokus utifrån mänskliga och medborgliga rättigheter och allas lika värde. Lika Unika ska driva ett opinionsarbete för att förverkliga FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt för att åstadkomma värderingsförändringar.

Vi ska agera och påverka kring ökad delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning, med fokus utifrån mänskliga rättigheter och allas lika värde. FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning innebär ett paradigmskifte för vårt samhälle. Den kräver ett nytt synsätt och förhållningssätt att ta till sig då det nu definitivt handlar att "gå från patient till medborgare" när det gäller attityder och synsätt i funktionshinderpolitiken.

Att Sverige ratificerade FN:s konvention rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2008 var starkt bidragande till att federationen Lika Unika bildades den 16 december 2009 av fem riksförbund, av s.k. syn-, hörsel och rörelseorganisationer från funktionshinderrörelsen. I maj 2013 utökade Lika Unika med ännu ett medlemsförbund, med Sveriges Dövas Riksförbund.

Lika Unikas vision

Lika Unika vill öka respekten för mänskliga rättigheter i svensk politik. Vår gemensamma erfarenhet är funktionshinder i vardagen. I federationen ser vi på oss själva som individer med unika förutsättningar och resurser. Frågor som berör över en miljon människor idag får inte fortsätta räknas som ett särintresse i politiken. Ett paradigmskifte måste ske i den svenska funktionshinderpolitiken. Det blir ett perspektivskifte i samhället, från nuvarande patient- och medicinperspektiv till ett medborgar- och rättighetsperspektiv för personer med funktionsnedsättningar.

Lika Unikas värdegrund

Fastställd den 30 mars 2010 och reviderad vid årsmötet den 27 maj 2014.

Lika Unikas värdegrund utgår från FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och senare antagna konventioner om mänskliga rättigheter. Särskild betydelse för Lika Unika är konventionerna för personer med funktionsnedsättning, barn och kvinnor.

Vår gemensamma erfarenhet är funktionshinder i vardagen. I federationen ser vi på oss själva som individer med unika förutsättningar och resurser.

Utifrån denna grund ställer Lika Unika krav och agerar för att:

- våra rättigheter garanteras i lagstiftning och att samhällets/allmänhetens attityder till personer med funktionsnedsättning förändras.
- samhället ska byggas på människors lika värde vilket också innebär att alla former av utanförskap och isolering ska förhindras.
- våra rättigheter och skyldigheter ska finnas säkrade i lagstiftningen och uppmärksammas vid offentliga utredningar och liknande.

Lika Unika grundar sina krav på fakta och verkar genom att initiera dialog och debatt med politiker, myndigheter, organisationer, media och allmänheten.

Inriktningsmål 2017

Lika Unikas årsmöte 2016 slog fast sex inriktningsmål för Lika Unika.

1. Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Att i allt vårt påverkansarbete lyfta rättighetsperspektivet och arbeta för ett förverkligande av FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Att verka för att den nya svenska oberoende Institutionen för mänskliga rättigheter har ett mycket tydligt funktionshinderperspektiv och främjandeuppdrag för mänskliga rättigheter.

2. Funktionshinderperspektivet

Att i allt vårt arbete lyfta funktionshinderperspektivet tillsammans med mänskliga rättigheter och barn- och jämställdhetsperspektivet. Att påverka beslutsfattare, driva opinion samt driva våra perspektiv i sammanhang där man vanligtvis inte inkluderar funktionshinderperspektivet.

3. Övergripande strategin för funktionshinderpolitiken

Att fokusera och påverka den övergripande strategin för funktionshinderpolitiken utifrån FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och med utgångspunkt från våra rättvisepolitiska plattformar. Att påverka aktörer som agerar i politiken samt skapa en opinion.

4. Hållbar utveckling i samhället

Att lyfta våra perspektiv utifrån en långsiktig hållbarhet i samhället för att bidra till förbättrad livskvalitet för personer med funktionsnedsättning.

5. Samverkan

Att samverka med andra aktörer inom och utanför funktionshinderrörelsen för att öka ett rättighets- och funktionshinderperspektiv inom fler samhällsområden. Att hitta nya nätverk som inte idag är engagerade i våra frågor där vi kan bidra med vår expertis.

6. Utveckling av Lika Unika

Att vidareutveckla Lika Unikas verksamhet, resurser och potential. Att utifrån en ny vision för Lika Unika slutföra en intern diskussion för att tydliggöra och formulera Lika Unikas verksamhetsinriktning och utveckling framåt utifrån den bas vi nu har utvecklat.

Vårt påverkansarbete

Plattformar för vårt påverkansarbete

Vårt huvudsakliga uppdrag är att i alla lägen tala för FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, mänskliga rättigheter och rättighetsperspektivet samt ett barn-, jämställdhets- och funktionshinderperspektiv. Många gånger hamnar vi i ett sammanhang där det handlar om att få med ett funktionshinder- och rättighetsperspektiv i första hand. Lika Unika har ett antal fastlagda riktlinjer och formalia som hjälper oss i vårt samarbete. Styrelsen har även fastställt ett antal rättvisepolitiska plattformar som ger oss mandat till vårt påverkansarbete.

Arbets- och delegationsordning (2009),
Inriktningsmål från årsmötet (2016),
Kommunikationsplattform med digital strategi (2013),
Policy för medlemskriterier (2016),

Policy för representation (2014),
Representationslista (2016),
Stadgar (2016),
Verksamhetsplan och budget, årlig (2015),
Värdegrund (2014),
Valberedningens förslag (2016),
Årsredovisning (2015),

Rättvisepolitiska plattformar:

- Almåsamålen (övergripande mål för nya politiken) (2015)
- Banbrytarprogrammet (2016)
- Hjälpmedel (2014)
- LSS och assistans (2016)
- Se förmågan (2016)
- Äldreplattformen (2016)
- Skolplattform (2016)

Att nå beslutsfattare

Under 2016 har Lika Unika på olika sätt gjort insatser för att påverka beslutsfattarna, såväl i övergripande frågor utifrån FN-konventionen och Agenda 2030 som i politiska sakfrågor. Aktiviteter, träffar och möten kombineras med att vi synliggör detta i våra kanaler på sociala medier och på vår hemsida som är navet för informationsspridning.

Vi försöker också påverka den politiska debatten genom många utspel. Det kombineras med personliga kontakter, möten och prioriterade samråd i regeringen, på myndigheter men också med riksdagsledamöter inför exempelvis motionstiden. Riksdagsledamöter skrev bland annat motioner om arbetsmarknadspolitiken med utgångspunkt i Lika Unikas rapport Se förmågan och om det svenska arbetet med Agenda 2030 utifrån ett funktionshinderperspektiv

Under 2016 har Lika Unika lagt en särskild vikt vid att utveckla vårt nätverksarbete där vi träffar organisationer och opinionsbildare som i andra sammanhang kan väva in våra rättighetsfrågor. Det har bland annat handlat om när Sverige granskades om hur vi lever upp till FNs kvinnokonvention där Lika Unika fortsatte dialogen med Kvinnolobbyn inför granskningen i Geneve.

2016 präglades Lika Unikas påverkansarbete av den nya funktionshinderpolitiken. I arbetet med förslag till ny strategi deltog vi i Myndigheten för delaktighets arbete. Lika Unika överlämnade tre olika skrivelser under 2016 till regeringen med övergripande förslag om den nya strategin som sedan följdes upp i funktionshinderdelegationen, i träffar med departement och i utspel.

En oberoende MR-institution

Ett av Lika Unikas övergripande mål sedan 2013 är att verka för en svensk oberoende MR-institution. Det utgår från att FN-konventionen i sin artikel 33 betonar övervakning av hur staterna lever upp till konventionen där en oberoende mekanism ska svara för att "främja, skydda och övervaka" våra rättigheter. Under 2016 har arbetet intensifierats efter att regeringen gjort utspel om att förslag om en MR-institution är på gång.

Lika Unika deltog även 2016 i det nätverk som flera civilsamhällesorganisationer har bildat för att driva på frågan om en oberoende MR-institution. Civil Right Defenders, MR-fonden, Svenska FN-förbundet, RFSL, RFSU, Handikappförbunden, Raul Wallenberg Institutet och Lika Unika ingår. Nätverket skrev under våren till riksdagens konstitutionsutskott med ett erbjudande om att använda organisationernas MR-kompetenser i uppbyggnaden av institutionen. I mars arrangerade nätverket ett seminarium i riksdagen med Lika Unikas ordförande Maria Johansson som moderator, där riksdagsledamöter, regeringsföreträdare, MR-expert, SKL och MR-institutionen i Finland deltog i en paneldiskussion.

Lika Unika har under 2016 lagt kraft på att funktionshinderperspektivet och vår FN-konvention ska finnas med som ett mycket tydligt uppdrag från början i den nya MR-institutionens verksamhet. Det har bland annat handlat om att få stöd för våra perspektiv hos andra civilsamhällesorganisationer. Vi skrev också en särskild skrivelse till riksdagens Konstitutionsutskott i frågan.

Se förmågan

Under året färdigställdes och presenterades Lika Unikas och Arena Idés rapport *Se förmågan*, om arbetsmarknaden och förutsättningarna för jobb för personer med funktionsnedsättning. Författare var Jan-Erik Nyberg, tidigare TCO-ekonom. Syftet med rapporten är att bidra till ökad kunskap hos bland annat beslutsfattare och arbetsmarknadens parter, den analyserar olika perspektiv inom arbetsmarknadsområdet utifrån ett funktionshinderperspektiv och lämnar en rad rekommendationer.

Rekommendationerna behandlar bland annat avskaffande av begreppet nedsatt arbetsförmåga, att förstärka insatser inom skolan, fokus på matchning och kompetens samt att ett råd bör bildas bestående av företrädare för funktionshinderrörelsen och arbetsmarknadens parter för dialog om arbetsmarknadsfrågor.

Rapporten presenterades vid en särskild pressträff i juni där författaren och företrädare från Lika Unikas styrelse deltog. Ett debattinlägg publicerades i tidningen *Arbetet* och på vår hemsida presenterades rapporten mer tydligt. *Se förmågan* har överlämnats brett, bland annat vid regeringens funktionshinderdelegation, till Arbetsförmedlingen i samråd, till arbetsmarknadsdepartementet under dialog om den nya funktionshinderpolitiken, till enskilda riksdagsledamöter, till ett antal företrädare för fackföreningsrörelse och näringsliv. Ett samtal genomfördes under året med Ledarna om *Se förmågan*. Rapporten och några av rekommendationerna blev också fokus i det seminarium som Lika Unika arrangerade i Almedalen.

Almedalen

Lika Unika fanns på plats under årets Almedalsvecka, från söndagen den 3 juli till torsdagen den 7 juli. Under två dagar hade vi ett informationstålt nära Hamnplan. I tältet hade vi full aktivitet och förde samtal med besökare kopplat till rapporten *Se förmågan* och om arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning. På måndagen anordnade vi seminarium där företrädare för arbetsmarknadens parter diskuterade hinder och framgångsvägar för jobb till personer med funktionsnedsättning utifrån *Se förmågan*. Seminariedeltagare var rapportförfattaren Jan-Erik Nyberg, moderator Maria Johansson, Lika Unika och i panelen Li Jansson, Almega, Lars Ilmoni, Företagarna, Petter Skogar, KFO, Mikael Dubois, TCO, Ida Kåhlin, SACO. Under tiden i Almedalen deltog Lika Unikas ordförande Maria Johansson i flera paneldiskussioner under några seminarier. Vi fanns också på plats vid två seminarier om Agenda 2030 där vi fick utrymme att lyfta fram vikten av ett tydligt funktionshinder- och rättighetsperspektiv i det svenska arbetet med Agenda 2030.

MR-dagarna

Den 17-19 november 2016 deltog vi i MR-dagarna, den här gången i Malmö. Lika Unika deltog sedan vanligt med vår utställningsmonter där vi förde samtal med besökare om mänskliga rättigheter utifrån ett funktionshinderperspektiv och särskilt med utgångspunkt från rapporten *Se förmågan*. Under MR-dagarna tog vi också tillfället att profilera Lika Unika som en aktiv MR-aktör i arbetet med FN:s hållbarhetsmål Agenda 2030 genom att arrangera ett välbesökt miniseminarium. Engagemang under MR-dagarna hade också vår ordförande Maria Johansson som deltog i två paneldiskussioner om MR-frågor. MR-dagarna gav samtidigt tillfällen till en rad kontakter och nätverkande omkring våra frågor.

Lika Unikas utmärkelse

Lika Unikas utmärkelse utdelades år 2016 till Lars Lööv. Ceremonin hölls inför FN:s dag för mänskliga rättigheter den 9 december.

Med följande motivering:

Lars Lööv har gjort en fantastisk och extraordinär insats för FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (CRPD) i Sverige. Som dåvarande Handikappombudsman var han med vid förhandlingarna i FN i New York. Han är den som tidigt, envist och tydligt påmint funktionshinder-rörelsen och Sverige om att vi måste ta till oss, lära oss samt använda konventionen som verktyg. Det har han gjort så väl som HO, som i sina efterföljande roller. Lars Lööv har varit och är ovärderlig för implementeringen av konventionen i Sverige.

Lika Unikas utmärkelse och mänskliga rättigheter

Styrelsen kommer att fortsätta att utse en årlig mottagare av utmärkelsen med utgångspunkt från följande kriterier:

Genom FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning har staterna åtagit sig att främja, skydda och garantera mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Konventionen innebär när den förverkligas starkare

medborgerliga, ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Konventionen avser att ge personer med funktionsnedsättning en självklar plats i samhället. Alla kan delta på lika villkor om man får förutsättningarna.

Pristagaren ska:

- Med en extraordinär insats ha påverkat utvecklingen för CRPD i och för Sverige.
- Personen ska ha verkat för CRPD inom eller utanför funktionshinderrörelsen.

Lika Unikans opinionsarbete, utspel

(här är ett urval, samtliga utspel på vår hemsida www.likaunika.org)

Om arbete, sysselsättning och Se förmågan

* 2016-06-08 "Städa framför egen dörr i funkisfrågan". Debattinlägg i Arbetet av Maria Johansson, Lika Unika tillsammans med Arena Idé om rapporten Se förmågan.

- 2016-06-28: "Arbetsförmedlingens pengar ska inte rutinmässigt återsändas till finansdepartementet" Debattinlägg av Maria Johansson i Dagens Arena.
- Långt från godkänt för kommunerna. Nyhet på HejaOlika.se 2016-05-19 om Maria Johanssons kommentar till Kommunuppföljning från Myndigheten för delaktighet.
- Ställ krav på offentliga arbetsgivare att anställa personer med funktionsnedsättning. Sveriges Radios program Klartext 2016-02-22 intervjuar Maria Johansson om regeringens direktiv till myndigheter om praktikplatser.

Om migration

- "Försämringar för personer med funktionsnedsättning" - SvT Nyhetstecken 2016-06-20 om öppet brev till riksdagen i migrationsfrågan från Lika Unika och Handikappförbunden

Om mänskliga rättigheter och MR-institution

- "Välkommen MR-institutionen- Du behövs". Debattinlägg 2016-10-19 i Dagens Samhälle av Maria Johansson efter att regeringens MR-skrivelse offentliggjorts.
- "De vill ha konventionen som lag". Funktionshinderpolitik 2016-04-12 med kommentarer av Maria Johansson om att utreda FN-konventionen till lag.

Om regeringens budgetförslag

"Vårbudget med bortblåsta ambitioner". Föräldrakraft 2016-04-13 om Maria Johanssons kommentarer till regeringens vårbudget.

Om folkhälsa

"Tyst om funktionshinder i storsatsning på jämlik hälsa" Maria Johansson i Heja Olika 2016-08-31 om funktionshinderperspektiv i regeringens Kommission för jämlik hälsa

Om personlig assistans

"Stoppa neddragningarna omedelbart" Debattinlägg med bland andra Lika Unikans ordförande Maria Johansson som undertecknare inför manifestation för LSS och personlig assistans den 3 december 2016.

"LSS måste förbli en rättighetslag" Debattinlägg av Maria Johansson och fyra förbundsordföranden på Dagens Arena om assistans, ledsagning och LSS.

Lika Unika kräver parlamentarisk utredning om LSS och assistansen 2016-02-26
Artikel i Funktionshinderpolitik om Lika Unika-krav på parlamentarisk utredning om LSS/assistans.

2016-06-28 Skrivelse från Lika Unika till statsrådet Åsa Regnér med checklista inför utredning av LSS/Assistans.

Samråd med strategiska myndigheter

Lika Unika deltar aktivt i ett urval av funktionshinderråd med fokus på övergripande frågor och utifrån våra plattformar. Vi deltar i regeringens funktionshinderdelegation och några av de strategiska myndigheternas samråd. För underlag och stöd till våra representanter i MFDs funktionshinderråd har vi ett etablerat internt nätverk med representanter från medlemsförbunden. Vi deltar även i olika nätverk för mänskliga rättigheter och civila samhället och Ideell arena.

Lista på Lika Unikas samrådsplatser:

- Regeringens funktionshindersdelegation (2 platser),
- Myndigheten för Delaktighets funktionshinderråd (2),
- Arbetsförmedlingen (1),
- Nordiska ministerrådets funktionshinderråd (1, svensk representant)

Föreningsarbetet

Två representanter från varje medlemsförbund ingår i Lika Unikas styrelse – förbundsordförande som ordinarie ledamot samt en ersättare. Vi har haft sex styrelsemöten samt 1 telefonsammanträde under året. Den 24 maj 2016 höll vi vårt årsmöte i Enskede i Stockholm där Urban Fernquist var årsmötesordförande. Elisabeth Abiri, tidigare ordförande för Delegationen för mänskliga rättigheter, höll föredrag inför årsmötet om hur organisera en oberoende MR-institution i Sverige. Maria Johansson valdes åter till ordförande på 1 år, dock med en arvodering på 40 % under verksamhetsåret. Vid konstituerande möte valdes Maria Persdotter RBU och Amanda Lindberg FSDB till presidiet utöver Maria Johansson, samt som vice ordförande.

Lika Unikas sex medlemsförbund är delaktiga i federationens verksamhet och utveckling, kansliet har en beredande och verkställande funktion.

Förutom representation i styrelsen finns förbunden med i olika arbetsgrupper, samt som representanter i nätverket för funktionshinderpolitik, en intern finansieringsgrupp, samråd, workshops, remissarbete och utredningar. I oktober träffades styrelsen på ett arbetsmöte för att arbeta fram gemensam vision för Lika Unika som organisation om fem år, ett förslag som ska ligga till årsmötet 2017.

Lika Unikas verksamhet omsatte år 2016 summan 2.049.825 kr, vilket finansierats av medlemsavgifter, samarbetsmedel och balanserat kapital. Vi har en aktiv diskussion om hur vi ska utveckla vårt arbete framåt samt hitta ytterligare finansiering. En större ansökan om projekt har lämnats in till Allmänna Arvsfonden i december.

Medlemsförbund

Lika Unikass 6 medlemsförbund är:

- Förbundet Sveriges Dövblinda (FSDB),
- Hörselskadades Riksförbund (HRF),
- Neuroförbundet,
- Riksförbundet för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar (RBU),
- Sveriges Dövas Riksförbund (SDR), och
- Synskadades Riksförbund (SRF).

Lika Unikass styrelse 2015-2016

Styrelse från 26 maj 2015- 24 maj 2016

Ordförande:

Maria Johansson

Ledamöter:

Amanda Lindberg FSDB,
Jan-Peter Strömngren HRF,
Lise Lidbäck Neuroförbundet,
Maria Persdotter RBU,
Hanna Sejlitz SDR,
Håkan Thomsson SRF.

Ersättare:

Klas Nelfelt FSDB,
Agneta Österman HRF,
Kerstin Kjellin Neuroförbundet,
Ronny Kammer RBU,
Henrik Sundqvist SDR,
Victoria Öjefors SRF.

Revisorer 1 år

Auktoriserad revisor: Ulrika Granholm Dahl PwC
Verksamhetsrevisor: Birgitta Tell HRF
Ersättare för auktoriserad revisor: från PwC
Ersättare för verksamhetsrevisor: Arne Andersson HRF

Valberedning 1 år

Sune Wadenheim HRF, sammankallande
Marie Bager Neuroförbundet
Annika Östling SRF

Styrelse från 24 maj 2016-30 maj 2017

Ordförande:

Maria Johansson

Ledamöter:

Amanda Lindberg FSDB,
Mattias Lundekvam HRF,
Lise Lidbäck Neuroförbundet,
Maria Persdotter RBU,
Henrik Sundqvist SDR,
Håkan Thomsson SRF.

Ersättare:

Klas Nelfelt FSDB,
Agneta Österman HRF,
Kerstin Kjellin Neuroförbundet,
Ronny Kammer RBU,
Lolo Danielsson SDR,
Victoria Öjefors Quinn SRF.

Revisorer 1 år

Auktoriserad revisor: Ulrika Granholm Dahl PwC
Verksamhetsrevisor: Birgitta Tell HRF
Ersättare för auktoriserad revisor: Elin Götling PwC
Ersättare för verksamhetsrevisor: Arne Andersson HRF

Valberedning 1 år

Sune Wadenheim HRF, sammankallande
Marie Bager Neuroförbundet
Annika Östling SRF

Styrelsen har under 2016 hållit 7 protokollförda sammanträden, inklusive det konstituerande samt 2 extramöten. Datum: 26 januari, 30 mars, 24 maj (hos SRF i Enskede, samma dag som årsmötet och konstituerande möte), 14 juni, 3 september, 23 november hos HRF på Gävlegatan 16. Extra telefonmöte hölls den 25 april samt styrelsemöte den 12 oktober. Styrelsens arbetsdagar var den 11-12 oktober.

Mellan 2009 och 2014 roterade Lika Unikass ordförandeskap mellan medlemsförbunden, men sedan årsmötet 2014 väljs en arvoderad ordförande. Våra ordförande genom tiden:

Tiina Nummi-Södergren SRF	2009-2010
Jan-Peter Strömgren HRF	2010-2012
Agnetha Vikenger RBU	2012-2014
Bengt Olsson Neuroförbundet	2014-2015
Maria Johansson RBU	2015-2017

Kansliet

På kansliet arbetar två personal dvs. ansvarig federationssekreterare samt vår opinionsbildare. Kansliet har en beredande och verkställande funktion, dvs. sköter påverkansarbetet ofta i samverkan med ordföranden, organiserat styrelsesammankomster och årsmöte samt samordning av gemensamma externa kontakter, förfrågningar och strategiska samråd mm. Vår kassaförvaltare Tomas Marklund från RBU sköter bokföring och bokslut.

Personal:

Lotta Sondell, federationssekreterare,
Peter Andersson opinionsbildare.

Bild: Lotta Sondell och Peter Andersson.